

સંપત્તિ વર્ગીકરણ સંકલ્પનાઓ

૨૮ નવેમ્બર, ૨૦૨૫ ના રોજના RBI પરિપત્ર બેરિંગ નંબર RBI/DOR/2025-26/356 DOR.STR.REC.No.275/21.04.048/2025-26 - ભારતીય રિઝર્વ બેંક (ગૈર-બેંકિંગ નાણાકીય કંપનીઓ - આવક ઓળખ, સંપત્તિ વર્ગીકરણ અને જોગવાઈ) દિશાનિર્દેશો, ૨૦૨૫, ના સંદર્ભમાં નીચેની સંકલ્પનાઓ સમજાવવામાં આવી છે:

યુકવણીની તારીખ - આ તે તારીખ છે જેના પર ઋણ લેનારે ધિરાણકર્તાને બાકી રકમની યુકવણી કરવાની જરૂર પડે છે. GFL ના ઋણ લેનાર માટે, આ તારીખ એ તારીખ છે કે જેના પર ઋણ લેનારની બેંકને આદેશ રજૂ કરવામાં આવે છે અને તે લોન કરારમાં આપવામાં આવે છે.

મુદતવીતી - જો ઋણ લેનાર નિયત તારીખે યુકવણી ન કરે, તો ખાતાને મુદતવીતી કહેવામાં આવે છે.

યુકવણી વિલંબના દિવસો - એટલે કે એ દિવસોની સંખ્યા જ્યારથી ખાતુ મુદતવીતી છે.

SMA - એટલે સ્પેશિયલ મેન્શન એકાઉન્ટ અને આ દિવસોને યુકવણી વિલંબના દિવસો મુજબ ખાતુ મુદતવીતી હોય તે દિવસોના આધારે ટ્રેક કરવામાં આવે છે. SMA હેઠળ ત્રણ શ્રેણીઓ છે જે યુકવણી વિલંબના દિવસો સાથે જોડાયેલી છે. ઉદાહરણ તરીકે, જો લોનની નિયત તારીખ ૩૧મી છે અને જો પ્રથમ યુકવણી ૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૧ના રોજ કરવામાં ન આવે, તો નીચે મુજબ વર્ગીકરણ કરવામાં આવશે:

યુકવણી વિલંબના દિવસો (DPD)	વર્ગીકરણ	સમયસર
૩૦ દિવસ સુધી	SMA-0	૩૧મી માર્ચ ૨૦૨૧
૩૦ દિવસથી વધુ અને ૬૦ દિવસ સુધી	SMA-1	૩૦મી એપ્રિલ ૨૦૨૧
૬૦ દિવસથી વધુ અને ૯૦ દિવસ સુધી	SMA-2	૩૦મી મી ૨૦૨૧
૯૦ દિવસથી વધુ	NPA	૨૮મી જૂન ૨૦૨૧

NPA - એટલે નોન-પર્ફોર્મિંગ એસેટ્સ અને ટર્મ લોન ખાતુ ૯૦ દિવસના સમયગાળા માટે મુદતવીતી રહે તો તેને NPA ગણવામાં આવે છે. જોકે, છેતરપિંડી, સિક્યોરિટીના મૂલ્યમાં ઘટાડો વગેરે જેવી કેટલીક ઘટનાઓમાં, જે ખાતું નિયમિત યુકવણી કરતું હોય તો તેને નુકસાનક્ષમ મિલકત તરીકે વર્ગીકૃત કરી શકાય છે. વધુમાં, ખાતાના NPAsમાં રૂપાંતરની માહિતી CIBAL જેવી કેડિટ માહિતી કંપનીઓને આપવામાં આવે છે.

મિલકતનું અપગ્રેડેશન - જો કોઈ ઉધાર લેનાર ૯૦ દિવસ સુધી યુકવણી ન કરે અને ખાતુ NPA થઈ જાય, તો જ્યાં સુધી સંપૂર્ણ મુદતવીતી રકમ પરત ચૂકવવામાં ન આવે ત્યાં સુધી તેને માનક શ્રેણીમાં અપગ્રેડ કરી શકાતું નથી. વધુમાં, NPA તરીકે વર્ગીકૃત કરાયેલા લોન એકાઉન્ટ્સને માત્ર ત્યારે જ માનક તરીકે અપગ્રેડ કરી શકાય છે જો ઉધારકર્તા દ્વારા વ્યાજ અને મુદ્દલની સંપૂર્ણ બાકી રકમની યુકવણી કરવામાં આવે.

દિવસના અંતની પ્રક્રિયા - કંપની પાસે દિવસના અંતની પ્રક્રિયા છે જે ચોક્કસ દિવસ માટે હિસાબ બંધ કરવાની હિસાબી પ્રક્રિયા છે. જો નિયત તારીખે પૈસા પ્રાપ્ત ન થાય તો ખાતાને મુદતવીતી રકમ તરીકે વર્ગીકૃત કરવામાં આવશે અને દિવસના અંતે SMA / NPA તરીકે જાહેર કરવામાં આવશે.